

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบสองกลุ่ม (Pretest – Posttest Control Group Design) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาตามแนวชาเทียร์โมเดลที่มีต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาของเยาวชนที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากบิคมารดาเสียชีวิตจากโรคเอดส์

ลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชายหรือหญิงที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 และเป็นนักเรียนที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากบิคมารดาเสียชีวิตจากโรคเอดส์ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชายหรือหญิงที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 และเป็นนักเรียนที่บิคมารดาเสียชีวิตจากโรคเอดส์ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอแม่เอย จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาก่อนการทดลองต่ำ และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโปรแกรม จำนวน 50 คน จากนั้นทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 25 คน โดยวิธีการจับคู่ (Match-paired Method)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด ประกอบด้วย

1. โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหา
2. แบบประเมินความสามารถในการเผชิญปัญหา (Survival Coping Scale)

1. โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาขึ้นตามลำดับดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวความคิด และการให้คำปรึกษาตามแนวชาเทียร์โมเดล จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาโดยวางวัตถุประสงค์ตามกระบวนการโดยยึดหลัก 4 ข้อในการบำบัด (Four Meta Goals of The Satir Model) และพื้นฐานความเชื่อตามแนวซาเทียร์โมเดล เพื่อเพิ่มความสามารถในการเผชิญปัญหา ซึ่งประกอบด้วย การเพิ่มความรู้สึกรัก และชื่นชมตัวเอง เพิ่มทางเลือกมากยิ่งขึ้นและสามารถตัดสินใจเลือกได้ด้วยตนเอง เพิ่มความรับผิดชอบต่อพฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดของตนเองมากขึ้น เพิ่มความสอดคล้องกลมกลืนในตนเอง มีความคิด ความรู้สึก ความต้องการในทุกส่วนของจิตใจที่เป็นไปในทางเดียวกันอย่างไม่ขัดแย้ง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 การเพิ่มความรู้สึกรักและชื่นชมตัวเอง (Self - Esteem) กิจกรรมที่เหมาะสมประกอบไปด้วยกิจกรรมที่ทำให้บุคคลได้สำรวจตนเองในทุกมุมมอง โดยเน้นให้บุคคลมองหาจุดเด่นหรือด้านบวกของตนและเอื้ออำนวยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่จะยอมรับจุดเด่นนั้น

2.2 เพิ่มทางเลือกมากยิ่งขึ้นและสามารถตัดสินใจเลือกได้ด้วยตนเอง (Choice Maker) กิจกรรมที่เหมาะสมควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้บุคคลได้มองเห็นรูปแบบของทางเลือกที่หลากหลายขึ้นกว่าวิธีการที่บุคคลนั้นทำอยู่เป็นประจำ โดยทำให้บุคคลได้เห็นทางเลือกภายนอก คือ วิธีการแก้ปัญหาที่สามารถลงมือกระทำได้อย่างเป็นรูปธรรม และทางเลือกภายใน คือ วิธีการจัดการกับความคิด ความรู้สึก ของตนให้ดีขึ้นต่อตนเอง สถานการณ์ และโอกาสที่เกิดขึ้น

2.3 เพิ่มความรับผิดชอบต่อพฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึก ความคิดของตนเองมากขึ้น (Responsibility) ซาเทียร์เชื่อว่า มนุษย์ทุกคนเลือกสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับตนเองตามความสามารถของตน กิจกรรมที่เหมาะสมควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ในการยอมรับผลของการเลือกของตน ไม่ว่าจะเลือกไปแล้วผลที่ออกมาจะดีหรือไม่

2.4 เพิ่มความสอดคล้องกลมกลืนในตนเอง มองเห็นคนอื่น และบริบท โดยมีความรู้สึก ความคิด ความต้องการในทุกส่วนของจิตใจที่เป็นไปในทางเดียวกันอย่างไม่ขัดแย้ง (Congruence) กิจกรรมที่เหมาะสมควรเป็นกิจกรรมที่ทำให้บุคคลได้คำนึงถึงผู้อื่นและบริบทรอบข้างไปพร้อมกับตนเองด้วยความรู้สึกเท่าเทียมกัน ซึ่งจะช่วยให้บุคคลเกิดความสอดคล้องของความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออก

จากนั้นจึงสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาทั้ง 4 ข้อดังกล่าว โดยผู้วิจัยทำการพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมด้วยเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- รายละเอียดของกิจกรรมนั้นสามารถพานักเรียน ไปสู่เป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างดีที่สุด

- ผู้วิจัยมีความเชี่ยวชาญในการดำเนินกิจกรรมนั้น

- กิจกรรมนั้นสามารถทำให้เห็นเป็นรูปธรรม และในขณะที่เดียวกันก็สามารถนำไปเชื่อมโยงสู่ความเข้าใจเชิงนามธรรมได้

เมื่อคัดเลือกกิจกรรมได้แล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำแต่ละกิจกรรมมาเรียงลำดับเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามแนวคิดซาเทียร์โมเดล

ขั้นตอนที่ 3 นำโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาตามแนวซาเทียร์โมเดล ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 นำโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาตามแนวซาเทียร์โมเดล มาใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง โดยทำการทดลองกับนักเรียนโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ โดยดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 การทำกิจกรรม ผู้วิจัยจะดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมที่ได้สร้างขึ้น โดยมีเกณฑ์ของการบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมคือ ความตั้งใจ ใฝ่ใจ และความพยายามทำกิจกรรมของเยาวชนที่มีต่อกิจกรรมนั้นและสังเกตการแสดงออกหรือคำพูดที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น

4.2 การทบทวน เป็นกระบวนการทำให้เยาวชนเกิดความชัดเจนในตนเองกับสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งช่วงก่อนทำกิจกรรม ระหว่างการทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรม เพื่อเป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมไปสู่การเผชิญปัญหาในชีวิตจริง โดยผู้วิจัยได้อาศัยกระบวนการตั้งคำถาม (Question process) ทั้ง 5 ลำดับขั้นมาเป็นพื้นฐานของการตั้งคำถามเพื่อก่อนให้เกิดการทบทวนอย่างมีทิศทางดังนี้

4.2.1 คำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น ได้ทำอะไรลงไปบ้าง เห็นอะไรบ้าง แก้ปัญหาอย่างไร

4.2.2 คำถามเกี่ยวกับความรู้สึก เช่น ระหว่างที่ทำกิจกรรมรู้สึกอย่างไร เมื่อทำกิจกรรมสำเร็จรู้สึกอย่างไร เมื่อได้พูดถึงตนเองรู้สึกอย่างไร เมื่อผู้อื่นแสดงความรู้สึกต่อเราแล้วเรารู้สึกอย่างไรเมื่อได้ฟัง เมื่อทำสำเร็จรู้สึกอย่างไร

4.2.3 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้ เช่น คิดอย่างไรกับสิ่งที่ตนได้ทำลงไป คิดอย่างไรกับคนที่ทำสำเร็จ คิดว่าผู้อื่นคิดอย่างไรเมื่อเห็นเราทำสำเร็จ

4.2.4 คำถามเกี่ยวกับความคาดหวัง เช่น อยากให้ตนเองเป็นอย่างไร อยากให้ผู้อื่นเป็นอย่างไร ในความเป็นจริงแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นควรจะเป็นอย่างไร เพื่อนๆ อยากให้เราทำอย่างไร

4.2.5 คำถามเกี่ยวกับความปรารถนา เช่น การที่ทำอย่างไม่ทอดยถุณต้องการอะไร การที่เราพยายามทำงานนี้ให้สำเร็จอย่างไม่มีที่ติเราต้องการอะไรจากความสำเร็จครั้งนี้

4.2.6 คำถามเกี่ยวกับตนเอง เช่น เมื่อทำไปแล้วรู้สึกอย่างไรกับตัวเอง เมื่อทำงานสำเร็จหลายครั้งเกิดความรู้สึกอย่างไรกับตัวเอง

กระบวนการทบทวนนี้สามารถทำได้ในกลุ่มใหญ่ โดยไม่จำเป็นต้องให้ทุกคนตอบคำถามทุกครั้ง เพราะเยาวชนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้จากการได้ยินและมองเห็นผู้อื่นแสดงความคิดเห็น และไม่จำเป็นต้องใช้กระบวนการตั้งคำถามทุกขั้นของภูเขาน้ำแข็งครบทุกคำถาม ในแต่ละกิจกรรมเนื่องจาก อาจจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย และลดความสนใจของเยาวชน แต่คำถามควรครอบคลุมก่อนการทำกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และหลังทำกิจกรรมเป็นสำคัญจึงจะถือว่าครบทุกกระบวนการ

4.3 การวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะเป็นผู้เื้ออำนวยการให้เยาวชนได้วิเคราะห์ใน 2 ส่วน คือ

4.3.1 วิเคราะห์ในกิจกรรมที่เกิดขึ้น โดยเน้นให้เยาวชนได้เห็นกระบวนการและทักษะของการแก้ไขปัญหาของตนเองในระหว่างการทำกิจกรรม

4.3.2 วิเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงไปสู่สถานการณ์ในชีวิตประจำวัน โดยให้เยาวชนได้เห็นวิธีการแก้ไขปัญหาของตนเองชัดเจนขึ้น ซึ่งเยาวชนจะเกิดความเข้าใจในตนเองมากขึ้น เรียนรู้วิธีเผชิญปัญหาของตนเองและการเผชิญปัญหาของผู้อื่น

4.4 การสรุป ผู้วิจัยจะทำการสรุปสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดของการทำงานกิจกรรมเพื่อให้เยาวชนได้เห็นภาพรวมของวัตถุประสงค์ทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยจะอาศัยช่วงนี้เพิ่มเติมประเด็นที่เยาวชนไม่ได้พูดถึง เพื่อให้เกิดความครอบคลุมวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น ก่อนที่จะเริ่มกิจกรรมอื่นต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 นำโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาตามแนวชาเทียร์โมเดล ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ตารางโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหาตามแนวชาเทียร์โมเดล

ช่วงการฝึกและจุดมุ่งหมาย	กิจกรรม	เวลาที่ใช้
ช่วงที่ 1 การเตรียมความพร้อมก่อนการฝึก จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเข้าใจจุดมุ่งหมายและรูปแบบในการเรียนรู้ 2. เพื่อสร้างความคุ้นเคยและสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เข้าร่วมโปรแกรมและผู้วิจัย 3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมปรับตัวในรูปแบบการเรียนรู้ เตรียมความพร้อม และกล้าเปิดเผยตัวเองต่อผู้อื่น	1. กิจกรรม “จับกลุ่ม” 2. กิจกรรม “ไล่ชื่อ” 3. กิจกรรม “กลุ่มสัตว์”	1.00 ชั่วโมง

ช่วงที่ 2 - 3 การรู้จักและเข้าใจตนเอง จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมรู้จักและเข้าใจตนเองมากขึ้น 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ทำความเข้าใจตนเอง 3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมรับรู้ ความรู้สึก ความคิด การรับรู้ ความคาดหวัง และความต้องการของตนเอง 4. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมตระหนักถึงความสามารถและความต้องการของตนเอง	1. กิจกรรม “โลกของตัวเอง”	3.30 ชั่วโมง
ช่วงที่ 4 - 6 การสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมยอมรับตนเองได้มากขึ้น และยอมรับตนเองได้อย่างไม่มีเงื่อนไข 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมรักตนเองมากขึ้น และสัมผัสตนเองในทางบวกได้มากขึ้น 3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมยอมรับในสิ่งที่ผ่านมว่าตนเองทำดีที่สุดตามความรู้และความสามารถที่ตนเองมีอยู่ 4. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมตระหนักถึงความสามารถของตน ในการทำให้ตนเองประสบความสำเร็จ 5. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ที่จะชื่นชมตนเอง 6. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง	1. กิจกรรม “อวัยวะของตัวเอง” 2. กิจกรรม “กระดาษของตัวเอง” 3. กิจกรรม “รอยเท้าเล็กๆ ของฉัน” 4. กิจกรรม “ผลงานของฉัน”	4.30 ชั่วโมง

ช่วงที่ 7-9 การสร้างความสามารถในการตัดสินใจเลือกและรับผิดชอบด้วยตนเอง จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อสนับสนุนให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาได้มากขึ้น 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีทางเลือกในการตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างน้อย 3 ทางขึ้นไป 3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีความสามารถในการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง 4. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีความสามารถรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง 5. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมรับผิดชอบต่ออารมณ์ความรู้สึกต่อการกระทำและการตัดสินใจของตนเอง 6. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถเลือกรับผิดชอบต่อความสุขและความทุกข์ของตนเอง	1. กิจกรรม “ฉันเลือกได้เอง” 2. กิจกรรม “โดมิโน”	4.30 ชั่วโมง
ช่วงที่ 10-12 ความสมดุล จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีความตระหนักในตนเอง คือ รับรู้ถึงความรู้สึก ความต้องการ และ ความคิดของตนเอง 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถเปิดเผยตัวตนที่แท้จริงของตนเองได้ในทุกสถานการณ์ของชีวิต 3. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถเอาใจใส่ตนเอง ผู้อื่น และสังคมได้อย่างเป็นหนึ่งเดียว 4. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถแสดงออกถึงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นทั้งความต้องการที่แท้จริงของตนเอง สัมพันธ์กับผู้อื่น และบริบทอย่างสอดคล้อง	1. กิจกรรม “ใครชอบเหมือนฉันบ้าง” 2. กิจกรรม “ประมุคค่านิยม” 3. กิจกรรม “งานของเรา”	4.30 ชั่วโมง

ช่วงที่ 13-15 การสรุปการเรียนรู้ จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อเป็นการประเมินความสามารถในการเผชิญปัญหาหลังจากจบโปรแกรม 2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้สรุปและประมวลประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ที่แต่ละคนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรม 3. เพื่อเป็นการสร้างและสานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันก่อนปิดโปรแกรม 4. เพื่อยุติการเข้าร่วมโปรแกรม	1. กิจกรรม “สิ่งที่ยากจะบอก” 2. กิจกรรม “บันทึกของฉัน”	2.00 ชั่วโมง

รายละเอียดโปรแกรมในภาคผนวก

2. แบบประเมินความสามารถในการเผชิญปัญหา (Survival Coping Scale)

แบบประเมินความสามารถในการเผชิญปัญหา (Survival Coping Scale) ของ สุภัทรี เลหาวิรภาพ (2548) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคที่ .94 และค่าความเชื่อมั่นจากการทดสอบซ้ำที่ .90 และแบบประเมินดังกล่าวมีทั้งหมด 107 ข้อ แยกเป็น 4 แบบวัดย่อย คือ

2.1 แบบประเมินมุมมองตนเอง (ประเมินความนับถือตนเอง)	จำนวน 34 ข้อ
2.2 แบบประเมินความรู้สึกลึก (ประเมินความรับผิดชอบ)	จำนวน 20 ข้อ
2.3 แบบประเมินความรู้สึกลึก (ประเมินความสามารถในการตัดสินใจ)	จำนวน 21 ข้อ
2.4 แบบประเมินความเป็นอยู่ (ประเมินความสอดคล้องกลมกลืน)	จำนวน 32 ข้อ

วิธีการตอบ ให้เขาอ่านข้อความทีละข้อแล้วพิจารณาว่าข้อความดังกล่าวตรงกับความเป็นจริงในขณะนั้น โดยพิจารณาว่าเป็นสิ่งที่เป็นอย่างแท้จริงหรือไม่ และไม่ใช่เป็นสิ่งที่ผู้อื่นต้องการหรือเป็นสิ่งที่ท่านอยากจะเป็น โดยถือเกณฑ์ดังนี้

หากไม่ตรงกับความเป็นจริงในขณะนั้นเลย	ให้ตอบ	ไม่จริงเลย
หากตรงกับความเป็นจริงในขณะนั้นเพียงเล็กน้อย	ให้ตอบ	จริงเล็กน้อย
หากตรงกับความเป็นจริงในขณะนั้นส่วนใหญ่	ให้ตอบ	จริงส่วนใหญ่
หากตรงกับความเป็นจริงในขณะนั้นให้ตอบ	ให้ตอบ	จริงที่สุด

การตรวจคะแนน สำหรับข้อคำถามประเมินความสามารถในการเผชิญปัญหาให้คะแนนดังนี้

1. ให้คะแนนแต่ละข้อคำถาม โดย

ข้อความทางบวก หากตอบ

ไม่จริงเลย	ให้คะแนน	0	คะแนน
จริงเล็กน้อย	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริงส่วนใหญ่	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงที่สุด	ให้คะแนน	3	คะแนน

ข้อความทางลบ หากตอบ

ไม่จริงเลย	ให้คะแนน	3	คะแนน
จริงเล็กน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
จริงส่วนใหญ่	ให้คะแนน	1	คะแนน
จริงที่สุด	ให้คะแนน	0	คะแนน

2. รวมคะแนนทั้งหมดของตัวแปรย่อย 4 ด้าน คือ ด้านความนับถือตนเอง, ด้านความรับผิดชอบ, ด้านความสามารถในการตัดสินใจเลือก และด้านความสอดคล้องกลมกลืน และเทียบค่าคะแนนในแต่ละด้านเป็น 100 คะแนน

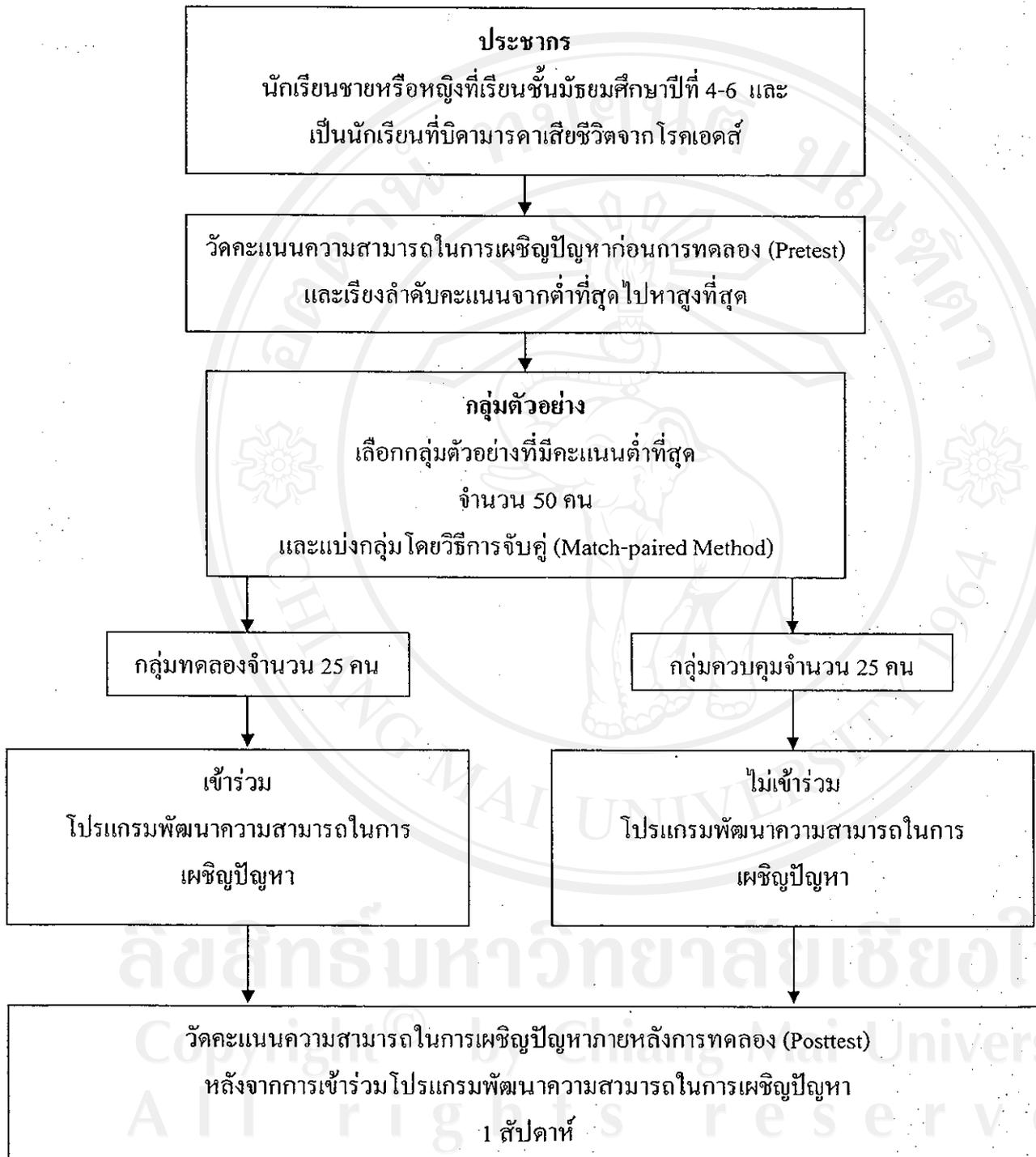
3. นำคะแนนทั้งหมดของตัวแปรย่อย 4 ด้านดังกล่าวมารวมกันเพื่อหาค่าเฉลี่ย เป็นคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง (The Pretest – Posttest Control Group Design)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนภูมิของการทดลอง

ภาพ 4 แสดงรูปแบบการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอแม่อย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตทำการวิจัย จากหัวหน้าภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ. 2549 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2549

1.2 ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อแนะนำตัว พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีการในการทำการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนสำรวจกลุ่มเป้าหมาย และเตรียมการต่าง ๆ ในการวิจัย

1.3 เตรียมการในด้านสถานที่สำหรับการดำเนินโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหา โดยขอความร่วมมือจากทางโรงเรียนในการอำนวยความสะดวกด้านสถานที่และห้องที่จะใช้ดำเนินการ

1.4 ให้เยาวชนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดทำการตอบแบบประเมินความสามารถในการเผชิญปัญหา และคัดเลือกเยาวชนที่มีคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาต่ำที่สุดจำนวน 50 คนและสมัครใจที่จะเข้าร่วมโปรแกรม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 25 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 25 คน

2. ขั้นดำเนินการทดลอง

กลุ่มทดลอง จะดำเนินโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหา ใช้เวลา 3 วัน ซึ่งดำเนินการวันศุกร์ 3 ชั่วโมง วันเสาร์ 10 ชั่วโมงและในวันอาทิตย์ 7 ชั่วโมง สำหรับกลุ่มควบคุม จะไม่ดำเนินกระบวนการใดๆ

3. ขั้นสิ้นสุดการทดลอง

เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นลงแล้ว ให้กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทำการตอบแบบประเมินความสามารถในการเผชิญปัญหาเพื่อเป็นคะแนนภายหลังการทดลอง (Posttest) หลังจากการเข้าร่วมโปรแกรม 1 สัปดาห์ จากนั้นนำผลที่ได้ทั้งก่อนและหลังการทดลอง ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรในการวิจัยได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเผชิญปัญหา ตามแนว ซาเนียร์โมเดล

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ความสามารถในการเผชิญปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดย

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่
2. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาภายในกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง ใช้สถิติ t-test แบบ Dependent Sample
3. เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเผชิญปัญหาระหว่างกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลอง ใช้สถิติ t-test แบบ Independent sample

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. It features a central figure of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai lamp (Lampang) with a flame. The lamp is flanked by two stylized, multi-pointed rays or wings. The entire emblem is enclosed within a circular border. The Thai text 'มหาวิทยาลัยเชียงใหม่' is written along the top inner edge of the circle, and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' is written along the bottom inner edge. There are also two decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved